

**Algemene
vergadering VVJ / AVBB
op zaterdag 22 februari**
Kom mee debatteren over journalistiek
en de rol van de VVJ in 2014

Zeker 108 journalisten gedood in 2013
Activiteitenverslag VVJ / AVBB

Hubert van Humbeeck: 'Tweesporenjournalistiek vergroot
maatschappelijke ongelijkheid'

Raad voor de Journalistiek tikt *Dag Allemaal* twee keer op de vingers
En de ongelooflijk dappere strijd van Krista Bracke op stellen

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

De Journalist 175 - 24 januari 2014 - verschijnt maandelijks - v.u. Pol Deltour, Huis van de Journalist, Zennestraat 21, 1000 Brussel

UIT DE VVJ	3
UITNODIGING AV VVJ & AVBB VAN ZATERDAG 22 FEBRUARI	4
ACTUEEL	
Sociaal overleg Mediahuis volop aan de gang	5
VVJ Antwerpen organiseert foto-expo 'recht & architectuur'	5
Nieuwe barema's voor magazinejournalisten	5
Reprobel eist responsabilisering fabrikanten van printers	5
Decreet regionale tv-omroepen naar Vlaams parlement	5
Pieter Knapen nieuwe ombudsman Raad voor de Journalistiek	6
NewsMonkey gaat gezwind van start	7
VRM brengt nieuw Vlaamse mediabestel in kaart	8
ACTIVITEITENVERSLAG VVJ & AVBB 2013-2014	9-10-11-12
SERVICE	
Nieuw aanbod multimedia	13
IN GESPREK	
Hubert Humbeeck: 'Mijn tijd bij <i>Knack</i> zat erop'	14-15
RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK	
Chris Dusauchoit c/ <i>Dag Allemaal</i>	16
Rob Vanoudenhoven c/ <i>Dag Allemaal</i>	17
MENS ACHTER HET NIEUWS	
Krista Bracke: een leven op stellen	18
ONDER EMBARGO	19

Een Syrische rebel, op pad in de stad Aleppo op 10 januari jl., is behalve met geweer ook met een camera uitgerust. Veel strijders in de Syrische burgeroorlog brengen op internet verslag uit van het conflict - zij het niet altijd even objectief en neutraal. Ondertussen verloren om en bij 20 professionele journalisten het leven in Syrië vorig jaar. Daarmee is het land op dit ogenblik de dodelijkste regio voor journalisten. Andere risicogebieden zijn (of blijven) Irak, Pakistan, de Filippijnen, India, Somalië en Egypte. Volgens de Internationale Federatie van Journalisten (IFJ) werden in 2013 in het totaal 108 journalisten gedood wegens hun werk. De IFJ dringt aan op een veel steviger vervolging van wie een aanslag op journalisten pleegt.

© AFP / Belga

De Journalist *Uit de VVJ*

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Monica MORITZ
Marleen SLUYDTS
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
BELGA PICTURES
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Huis van de Journalist
Zennestraat 21
1000 Brussel
Tel. 02/777.08.40
Fax 02/777.08.49
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Marleen Sluydts
Zie adres hierboven
info@journalist.be

RECLAMEREGIE

Cathy Pletinckx
Zie adres hierboven
info@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Claes-Roels
Albert Van Cotthemstraat 54
1600 Sint-Pieters-Leeuw
Tel. +32 (0)2 378 09 39
Fax +32 (0)2 378 25 59
www.claes-roels.be

Lid van de Unie van Uitgevers
van de Periodieke Pers

Stof voor discussie

En zo zijn we in 2014 beland, een jaar dat uiterst boeiend kan worden voor de journalistiek in Vlaanderen - de verkiezingen niet eens meegerekend.

Laten we beginnen met de bedreigingen: de crisis in de mediasector. Die doet het aantal beroepsjournalisten dalen, zo werd op de viering van 50 jaar Wet op de erkenning van beroepsjournalisten al opgemerkt. In 2012 werden nog 145 nieuwe erkenningen afgeleverd; in 2013 waren er dat nog maar 102. Minder nieuwkomers dus, en dat is geen goede zaak voor de beroepsgroep als geheel. Voor freelancers wordt de crisis echt nijpend. Vandaar onze herhaalde oproep aan de Erkenningscommissie (zowel de journalisten als de uitgevers daarin): spring in deze barre tijden modern om met de erkenningscriteria.

De volgende maanden zal ook duidelijk worden wat de precieze impact is van de fusie van Corelio en Concentra tot Mediahuis. Hoeveel redacteuren, fotografen en andere medewerkers moeten er de baan ruimen? De VVJ werkt samen met de vakbonden aan een zo gunstig mogelijke regeling. Essentieel blijft dat iedereen zich solidair toont met getroffen collega's.

Een soortgelijk scenario valt trouwens nog te verwachten bij Sanoma, eens duidelijk wordt wat daar de gevolgen zijn van de herstructurering. En ook de zenders Vier en Vijf staan nog moeilijke tijden te wachten. Op zoek naar vers kapitaal gaan ze misschien wel met Telenet in zee. En dan duikt weer het gevaar op van een te grote concentratie. Het zijn alleszins bewegingen die we nauwlettend in het oog moeten houden.

Op 17 februari organiseert Vlaams minister van Media Lieten een derde Staten-Generaal van de Media. Als VVJ zullen we er mee voor zorgen dat het niet enkel een bijeenkomst wordt van mediamanagers die elkaar de loef afsteken, maar dat er voldoende aandacht gaat naar de gevolgen van de crisis voor de journalistiek en de kwaliteit van het nieuws.

Diezelfde week, op zaterdag 22 februari, houden we trouwens onze jaarlijkse Algemene Ledenvergadering. Mag ik bij deze een oproep doen om mee te komen nadenken over waar het met de media naartoe moet en over de toekomst van onze vereniging. Stof voor discussie te over, gezien de recente ontwikkelingen.

Een pluim op de hoed tot slot voor onze vernieuwde Antwerpse VVJ-afdeling. Die organiseert op 30 januari in Antwerpen opnieuw een speeddate tussen journalisten en woordvoerders. Het evenement is intussen volgeboekt, een enorm succes. Die *jonge garde* in Antwerpen houdt ons een mooie spiegel voor. Zij wijzen de richting aan waarin de VVJ meer en meer moet evolueren.

Marc Van de Looverbosch
Voorzitter VVJ / AVBB

(Foto Eric Vidal)

Uitnodiging

Algemene Vergaderingen

VVJ – AVBB

Zaterdag 22 februari 2014 om 10 uur
Zennestraat 21, 1000 Brussel

2014 wordt een druk journalistiek jaar. Met verkiezingen en een wereldkampioenschap voetbal. Met blijvend hete hangijzers zoals de vergrijzing en de klimaatverandering. En met een voortschrijdende digitale revolutie, die ook de nieuwsmidia treft en waarvan we als journalist de gevolgen elke dag weer aan den lijve ondervinden. Wat heeft een journalistenvereniging te betekenen anno 2014? Hoe gaan we om met de mediacrisis? Hoe houden we zo veel mogelijk journalisten aan het werk? Hoe nieuwe projecten steunen zonder afbreuk te doen aan klassieke nieuwsmerken? Hoe vrijwaren en bevorderen we de werkomstandigheden van journalisten? En hoe komen de VVJ en de Belgische AVBB verder tegemoet aan de noden en verzuchtingen van de duizenden journalisten in het land? Kom mee debatteren over een en ander op onze jaarlijkse algemene ledenvergadering. Elke stem telt.

de Raad van Bestuur van de VVJ/AVBB

ALGEMENE VERGADERING VVJ

Agenda:

1. Activiteitenverslag 2013, voorgesteld door de voorzitter
2. Debat over actuele dossiers; planning werkjaar 2014
3. Financiën: rekeningen 2013 en begroting 2014, voorgesteld door de secretaris-penningmeester; décharge van de bestuursleden
4. Invulling nieuwe mandaten in de Raad van Bestuur
5. Varia

na de A.V. van de VVJ:

ALGEMENE VERGADERING AVBB

Agenda:

1. Activiteitenverslag 2013, voorgesteld door de co-voorzitters
2. Debat over actuele dossiers
3. Financiën: rekeningen 2013 en begroting 2014, voorgesteld door de secretaris-penningmeester; décharge van de bestuursleden
4. Invulling nieuwe mandaten in de Raad van Bestuur
5. Varia

De voorzitters van de AVBB (VVJ en AJP) nodigen alle aanwezigen na de A.V. uit op een glas.

Voor wie ?

De algemene ledenvergaderingen van VVJ en AVBB omvatten alle erkende beroepsjournalisten die lidgeld betaalden voor 2014.

Zij hebben zowel stemrecht als het recht om verkozen te worden in de Raad van Bestuur.

Andere VVJ/AVBB-leden (stagiairs, oud-journalisten, persmedewerkers, houders van een T-kaart, studenten/docenten) kunnen de AV bijwonen zonder stemgerechtigd of verkiesbaar als bestuurslid te zijn.

Model van volmacht

Maximaal 5 volmachten per aanwezig lid.

Ondergetekende,

stemgerechtigd lid met erkenningsnummer N

geeft hierbij volmacht aan

om in zijn/haar naam te stemmen op de A.V. van VVJ en AVBB van 22 februari 2014.

Mediahuis wil loonregeling journalisten herbekijken

Bij Mediahuis is het sociaal overleg over de integratie van de krantenactiviteiten van Corelio en Concentra volop aan de gang. Met de fusie gaat een drastische sanering gepaard. Directie en vakbonden plus VVJ stelden een vergaderkalender op. Eens de wettelijk bepaalde informatieronde achter de rug is, komt het de personeelsdelegatie toe alternatieven voor te stellen. De directie beoogt het collectieve ontslag van 205 voltijdse banen, waaronder 67 fte's op de redacties. Daarnaast zullen ook talloze freelance medewerkers worden bedankt. Voor een deel wil de directie voort met goedkopere outsourcing. Intussen maakte de directie ook duidelijk dat ze voor de journalisten van de nieuwe krantengroep een aanpassing van de loonregeling beoogt. De aanleiding was een vraag van de journalistendelegatie om de regelingen voor auteursrechten bij Corelio en Concentra op elkaar af te stemmen en te actualiseren. De directie antwoordde dat ze de nieuwe regeling voor auteursrechten wil opnemen in een nieuw globaal loonpakket. Daarbij wil ze gebruik maken van de voordelige (para-)fiscaliteit voor auteursrechten, die haar toe zou laten te besparen op de loonlasten van journalisten. De VVJ heeft altijd gezegd dat ze open staat voor voorstellen in dit verband, zolang het financieel en sociaal statuut van de journalisten daar op geen enkele manier onder lijden. (PD)

VVJ Antwerpen organiseert expo persfotografie over 'recht en architectuur'

Van 7 tot 27 februari stellen persfotografen uit Antwerpen werk tentoon met als insteek *Recht en Architectuur*. De expo is doorlopend te bezoeken in het gerechtsgebouw van Antwerpen op de Bolivarplaats, en dit tijdens de openingsuren van het Vlinderpaleis. VVJ Antwerpen nodigt VVJ-leden tevens uit op de openingsavond op 6 februari, vanaf 19 uur. De officiële opening vindt plaats om 19u30. Verwelkoming in de grote wandelzaal van het justitiegebouw. Wie komt, kan gebruik maken van de parking van het gerechtsgebouw. Gelieve wel uw komst te bevestigen via de uitnodiging die u ook op onze website www.journalist.be vindt. Deze fotografen nemen deel aan de tentoonstelling: Jan Van der Perre, Jonas Roossens, Kris Van Exel, Louis Verbraeken, Maarten De Bouw, Patrick De Roo, Dries Luyten, Ronald Meyers, Sarah Van den Elsken, Walter Saenen en Wendy Marijnissen.

Nieuwe barema's voor magazinejournalisten

The Ppress, de koepelorganisatie van de magazine-uitgevers in het land, heeft de loonbarema's voor beroepsjournalisten van de magazinepers geactualiseerd. Het gaat om een indexering met ingang van 1 januari 2014. De Belgische journalistenbond AVBB (waarvan de VVJ deel uitmaakt) heeft met The Ppress sinds lang een nationale cao lopen met specifieke loon- en arbeidsvoorwaarden voor beroepsjournalisten. In tegenstelling tot de cao voor dagbladjournalisten, werd deze magazine-cao nooit opgezegd. De cao en de nieuwe loonbarema's zijn te vinden op www.journalist.be / (beroeps)journalist / arbeidsstatuut.

Reprobel vraagt nog voor verkiezingen aanpassing reprografierechten

Reprobel, de centrale beheersvennootschap voor reprografierechten, vraagt de federale regering om eindelijk werk te maken van enkele broodnodige aanpassingen aan het KB op de reprografie. Dat zou ook de JAM (Journalisten Auteurs Maatschappij), die deel uitmaakt van Reprobel, ten goede komen. Via Reprobel worden auteurs en uitgevers collectief vergoed voor het gekopieer op papier van hun werk door het grote publiek.

Momenteel betalen in België enkel de producenten en institutionele gebruikers van kopieermachines een vergoeding aan Reprobel. Een Europese richtlijn en het Europese Hof van Justitie bepalen weliswaar dat ook printers moeten worden meegerekend in het vergoedingssysteem voor kopies. Maar het KB dat dit moet formaliseren, laat intussen tien jaar op zich wachten. "Door het talmen van de Belgische politici lopen auteurs en uitgevers nu al tientallen miljoen euro's mis", aldus Reprobel. Mee verantwoordelijk zijn de fabrikanten en invoerders van printers en multifunctionele toestellen zelf, die zwaar lobbyen bij de beleidsmakers. Door de digitale revolutie zullen de inkomsten van Reprobel in de komende jaren wellicht fors verminderen. De uitbreiding van de inningen naar printers kan daar deels aan tegemoet komen. (PD)

(foto België)

Decreet regionale tv naar Vlaams parlement

De commissie Media van het Vlaamse parlement heeft het decreetsontwerp op de regionale omroepen op 14 januari goedgekeurd en doorgestuurd naar de plenaire vergadering. De tekst verplicht de dienstenverdelers (zoals Telenet en Belgacom) om een welbepaald bedrag aan auteursrechten opzij te zetten voor de regionale tv-omroepen. Vanaf 2015 gaat het om een totale pot van ruim 6 miljoen euro. Bij de verdeling moeten de dienstenverdelers rekening houden met het bereik van de omroepen (en niet hun marktaandeel).

Het geld moet gaan naar de regionale omroep-vzw's, die decretaal de opdracht hebben om regionaal nieuws te brengen. Voor andere activiteiten, en met name de commerciële exploitatie, kunnen die vzw's wel een beroep doen op een externe exploitant. Die samenwerking wordt zelfs verplicht wanneer het bereik de komende jaren drastisch daalt.

Het decreet laat ten slotte toe om de 'verzorgingsgebieden' van de regionale omroepen aan te passen. Mediaminister Lieten (sp.a) stelde immers vast dat sommige gemeenten liever het nieuws van een andere omroep ontvangen. (PD)

Pieter KNAPEN, nieuwe ombudsman: 'LIJN RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK AANHOUDEN'

Ivan Declercq

Per 1 april treedt voormalig VRT-journalist Pieter Knapen in dienst van de Raad voor de Journalistiek, waar hij op 1 juli secretaris-generaal en ombudsman Flip Voets opvolgt. Over de inhoud van de functie wil hij zich voorlopig niet uitlaten, wel dat hij de lijn van Voets zal aanhouden, omdat die de afgelopen twaalf jaar tot algemene tevredenheid heeft gewerkt.

Knapen heeft een lange staat van dienst bij de VRT, waar hij in 1988 is begonnen. Eerst als journalist bij de radionieuwsdienst, vervolgens als eindredacteur van het ochtendnieuws en het duidingsprogramma *Voor de Dag*. In 2004 werd hij hoofdredacteur van de onlineredactie en nadien algemeen hoofdredacteur van de samengevoegde nieuwsdienst van de VRT: radio, televisie en zogenaamde 'nieuwe' media.

In 2010 verliet hij de VRT om directeur communicatie te worden bij de KU Leuven. "Niet uit onvrede met de VRT, ik heb daar altijd graag gewerkt", zegt hij. "Maar toen de KU Leuven me het aanbod deed, vond ik het een mooie opportuniteit." Maar zoals dat wel eens gaat bij het aantreden van een nieuwe baas: rector Rik Torfs verkoos niet te werken met enkele mensen van zijn voorganger Marc Waer. Exit Pieter Knapen.

Knapen heeft een beroepsethische pedigree. "Ik ben bij de VRT altijd met beroepsethiek bezig geweest. Ik heb meegewerkt aan de actualisering van de deontologische code van de VRT en ben lid geweest van de deontologische adviesraad

van de nieuwsdienst. Als radiojournalist was ik voorzitter van de redactieraad, die onder meer de rechten van de journalist verdedigt. Ik heb voorts meegewerkt aan een deontologisch

(Foto Koen Blanckaert /Photonews)

zakboekje. In 2009 zijn er op de VRT wat omstreden programma's geweest, zoals *Plat préféré*, met de voorkeurschotel van Hitler. Toen rees de vraag of er niet zoiets als een deontologisch charter annex raad voor niet-journalistieke programma's moest komen. Ik ben toen gevraagd om een programmacharter voor beroepsethiek op te stellen voor de VRT en voor de productiehuisen die met de VRT samenwerken."

Sinds 2006 is Knapen lid van de Raad voor de Journalistiek, eerst als vertegenwoordiger van de omroep, later als extern lid. En nu wordt hij dus de nieuwe ombudsman, in opvolging van Flip Voets, die de functie vorm heeft gegeven. Inhoudelijk wil Knapen nog weinig kwijt over zijn aanstaande functie. Behalve dan dat hij de lijn van Voets wil aanhouden, omdat die tot algemene tevredenheid heeft gewerkt. Hij denkt ook aan het verder bekend maken van de RvdJ. In die zin is het belangrijk dat de uitgevers ermee akkoord zijn gegaan – "dat is volledig de verdienste van Flip" – om vanaf begin dit jaar uitspraken van de RvdJ te publiceren op hun eigen websites. "Verder zullen we de komende jaren goed de evoluties qua sociale media en de gevolgen ervan op klassieke media moeten volgen. Denk aan het publiceren van foto's van slachtoffers, zoals na het busongeval in Zwitserland, en de richtlijn over het gebruik van informatie en beeldmateriaal van persoonlijke websites en sociale netwerksites, die de Raad in dat verband uitwerkte. Maar ongetwijfeld zullen er nog andere items opduiken, die we nu nog niet kunnen vermoeden."

MEDIA

café

Mediacafé #16: Hoor de klokken luiden!

Welke geheime informatie mag gelekt worden?

MA 24 februari 2014 - 19:30

Na WikiLeaks van Julian Assange en de onthullingen van Edward Snowden, werd in Nederland *Publeaks.nl* opgestart: een klokkenluiderplatform om anoniem gevoelige of geheime informatie naar de pers te lekken. Welke informatie is te belangrijk om geheim te blijven en wie bepaalt dat? Waarom kwam dit initiatief wel in Nederland tot stand, maar nog niet in Vlaanderen?

Met Vlaams ombudsman Bart Weekers en klokkenluider Paul van Buitenen (oud-Europarlementariër). Bert Rymen (Radio 1, VRT) modereert.

Mediacafé #17: Europa in de media.

Het gebrek aan diepgravende berichtgeving.

MA 28 april 2014 - 19:30

'Europa' biedt de kans om grote dossiers uit te spitten die elke Europese burger aangaan maar doorgaans blijft de verslaggeving beperkt tot het volgen van de politieke actualiteit, duiding bij de Europese top-bijeenkomsten en het bijwonen van persconferenties. Waarom zetten we in Vlaanderen zo weinig in op Europa terwijl we er met onze neus op zitten?

Met EU-kenners Rob Heirbaut (VRT) en Caroline de Gruyter (NRC).

Locatie: deBuren | Leopoldstraat 6, 1000 Brussel
Gratis, reserveren aanbevolen: www.deburen.eu of +32(0)2 212 19 30

Organisatie:

deBuren, Fonds Pascal Decroos, Mediakritiek.be en VVOJ. Met de steun van de VVJ.

NEWSMONKEY: OP HET RITME VAN HET WEB

Ivan Declercq

'Een rebelse actuasite voor de *change generation*. Gemaakt door en voor *digital natives* die leven op het ritme van het web.' Zo presenteert Newsmonkey zich op zijn Facebookpagina. Naar het rebelse karakter is het toch zoeken, en de actualiteit verdringt enigszins in de vloed aan entertainment.

Maar voor de rest klopt het statement op Facebook wel aardig: het is geen site voor vooroorlogse generaties. Generaties van voor de Irak-Iranoorlog, voor alle duidelijkheid. Voor wie ouder is dan 30 en gewend is aan websites van gedegen kranten en omroepen, zal de site Newsmonkey behoorlijk chaotisch overkomen. Ernstige onderwerpen zitten als zeldzame krenten verspreid in een brij van wat we in een gulle bui 'onschuldige onzin' zouden noemen.

Op de openingpagina vind je, Buzzfeed-gewijs, bovenaan de *buttons* LOL, OMG, WTF, CUTE, WIN, FAIL, een hartje voor 'love' en een gebroken hartje voor 'sad'. *Digital natives love English*, inderdaad. Niet dat het veel uitmaakt op welke button je klikt: veel van de entertainende berichtjes vind je onder de diverse knoppen telkens terug. Zoals, op woensdag 15 januari, het door Belfius gesponsorde '7 combinaties die belachelijk *awesome* zijn'. Of materiaal dat elders is gehaald en wat gerecycleerd is, zoals een olifant die in het Krugerpark een auto aanvalt: dat wordt op Newsmonkey aangevuld met soortgelijke YouTube-filmpjes over safari-avontuurtjes. Met het overnemen van filmpjes valt het overigens niet altijd mee: een video over Google en eentje over Powerpuff Girls Season zijn geblokkeerd wegens auteursrechtelijke claims. Mocht je overigens willen weten dat uit olifantenstront bier

wordt gemaakt, dan ben je bij Newsmonkey aan het goede adres. 'Unko' staat op het flesje bier, Japans voor '(bull)shit'... Maar tussen de vele onzin staan ook best wel aardige stukjes. Onder de noemer 'Monkey exclusive' vind je interessante berichten over groene spitscholarie in de Noordzee, een vakantierelaas van de familie Van Loon op zoek naar de roots van de rock, een exposé over bitcoins en een handig overzicht van wat er aan aardige tv-series naar deze contreien zit aan te komen.

In de linkerkolom van de *homepage* staan icoontjes voor de indeling 'Monkeys World', 'What's Hot?' en 'Surf by feeling'. Die bestaan dan telkens uit rubrieken. Bij 'Monkeys World' zijn dat: *facts*, *life*, *play* en *discover*. En die zijn dan weer onderverdeeld in subrubrieken: zo heb je bij *facts*: *politics*, *money*, *society* en *planet*. Maar hoe dan ook kom je niet onder de lijstjes uit ('14 manieren om Ariel Sharon te herinneren', '12 verschillende modellen van leiderschap wereldwijd', '10 beste metalalbums van 2013', enzovoort). Voorlopige conclusie: her en der zijn lezenswaardige stukjes aan te treffen, maar het is wel door veel entertainment ploegen. En aan het eind van de rit is de kans toch groot dat je denkt: 'WTF heb ik nu mijn tijd aan besteed?'

VERSTERKT ONDERNEMERS

UNIZO, de Unie van Zelfstandige Ondernemers, is de grootste organisatie van en voor ondernemers in Vlaanderen. Communicatie is er een belangrijke pijler met publicaties zoals ZO magazine, de ZO adviesbrief, de UNIZO adviespockets en websites. Voor de versterking van ons team te Brussel zijn we op zoek naar een:

EINDREDACTEUR M/V

Jouw functie:

- Jij wordt de timekeeper in het bijzonder voor ZO magazine.
- Je motiveert zowel de vaste als freelance redacteurs in functie van de deadlines.
- Je leest onze publicaties na en corrigeert waar nodig. Je hebt gevoel voor lay-out en aantrekkelijke formats.
- Je controleert de drukproeven in overleg met opmaak en publiciteitsregie.
- Maar je blijft ook journalist. Je functioneert mee in het redactie- en communicatieteam. Je gaat mee op reportage, doet interviews en werkt mee aan alle UNIZO communicatiekanalen zowel online als print.

Jouw profiel

- Je hebt een diploma hoger onderwijs, korte of lange type.
- Je kan bogen op journalistieke ervaring. Eindredactie is je niet vreemd.
- Je volgt de nieuwe communicatietrends, dus zeker online en sociale media.
- Je hebt administratieve en organisatorische kwaliteiten. Je bent een teamspeler.
- Je hebt respect en interesse voor de leefwereld van ondernemers.
- Avond- en weekendwerk schrikken je niet af.

Ons aanbod

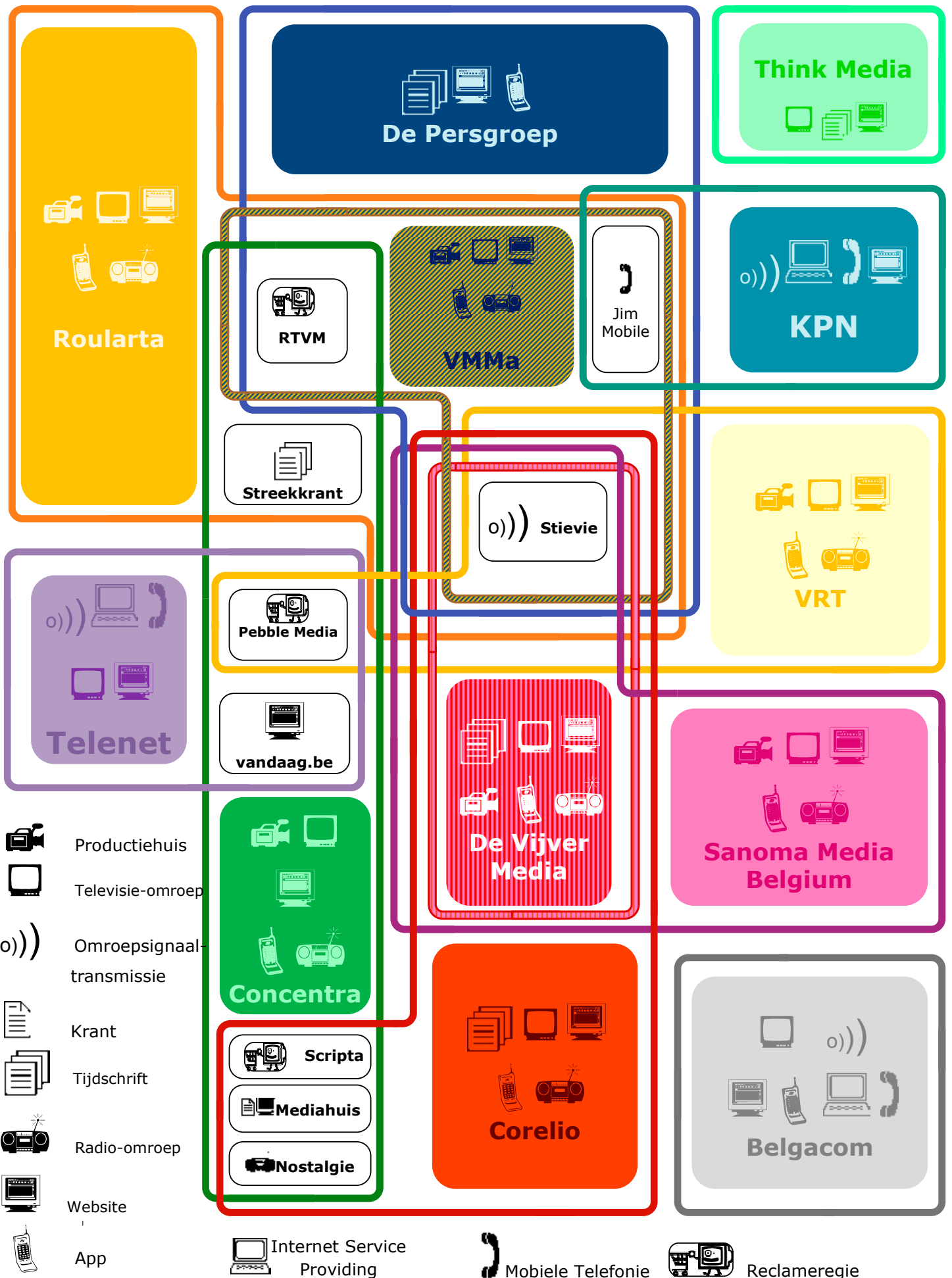
- Je maakt deel uit van een klein maar gedreven team waar initiatief centraal staat.
- Je mag rekenen op een marktconforme verloning, aangevuld met extralegale voordelen.

Interesse?

Stuur je CV met sollicitatiebrief en enkele van je gepubliceerde artikels naar UNIZO HRM-coördinator Stéphane Vanden Broeck, stephane.vandenbroeck@unizo.be Willebroekkaai 37, 1000 Brussel.

Media in Vlaanderen anno 2014

(bron: Vlaamse Regulator voor de Media)

We zijn het intussen gewend geraakt, maar ook 2013 was een jaar met twee gezichten. Revolutionair is het, wat digitale technologie mogelijk maakt, ook op het vlak van communicatie, media en journalistiek. Tegelijk wordt meer en meer bevestigd dat de popularisering van communicatie en media de professionele journalistiek niet noodzakelijk ten goede komt. Veel klassieke nieuwsmarken blijven zwaar in de verdrukking, met her en der herstructureringen en ontslagen tot gevolg. Nieuwe, digitale nieuwsmedia bieden intussen nog onvoldoende solide businessmodellen om even sterke redacties op poten te zetten. Dat wreekt zich op het aantal beroepsjournalisten.

Ook het beroepsstatuut en de arbeidsomstandigheden van journalisten staan onder druk. Burgerjournalisten eisen almaar meer plaats en tijd op bij evenementen of persconferenties. En dan zijn er ook nog de blijvende pogingen van mediabedrijven zelf om te besparen op journalisten, door outsourcing, door het onoordeelkundig vergoeden met auteursrechten, door misbruik van het interimstatuut of door bonusvergoedingen uit te keren in plaats van barema's... Op al die fronten heeft de VVJ in 2013 – via haar vertegenwoordigers op de redacties en via haar secretariaat – strijd geleverd. Met als eeuwig perspectief: goed bezette nieuwsredacties met zoveel mogelijk professionele journalisten, die degelijk worden vergoed, alle kansen krijgen op bijscholing en in alle onafhankelijkheid hun werk kunnen doen. Het ziet er niet naar uit dat er in 2014 minder inspanningen zullen nodig zijn.

Pol Deltour
Nationaal secretaris

1. DE MEDIASECTOR BLOEIT / BLOEDT

Voor de buitenwereld lijkt er met de mediasector maar weinig aan de hand. Zelfs integendeel: nooit circuleerde informatie zo royaal als vandaag. 2013 was het jaar waarin de tablet doorbrak, en daarmee ook een prachtig nieuw nieuwsplatform. Intussen maken drones en Google Glass hun opwachting om het journalisten nog makkelijker te maken bij het garen van nieuws.

Toch rijst meer en meer de vraag of in die informatievloed kwaliteitsinformatie nog voldoende kansen krijgt. En of ze nog bij een voldoende groot publiek geraakt om iets te betekenen en te renderen. Het gaat dan om informatie die professioneel wordt geleverd, die betrouwbaar en evenwichtig is, of die zonder professionele journalistiek zelfs niet openbaar zou worden.

De CIM-cijfers zijn duidelijk: de Vlaamse kranten- en magazinemarkt is in 2013 opnieuw wat gekrompen. Het verlies van de Vlaamse dagbladen – papieren en digitale oplage samen – benodert één procent. Enkel *De Tijd* gaat vooruit, met om en bij 2 procent. Positief is daarnaast dat *De Standaard*, *De Morgen* en *Het Laatste Nieuws* erin lukken om hun papieren minverkoop net te compenseren met een digitale meerverkoop.

De magazinemarkt liet een krimp van 3 procent optekenen. En ook de omroepen staan onder druk. Telecomproviders bieden bijvoorbeeld meer en meer uitgesteld kijken aan, waardoor klassieke zenders reclame-inkomsten derven.

Nare gevolgen

Dat heeft allemaal gevolgen. In 2013 tekende zich een historische fusie af tussen de krantenactiviteiten van Corelio en Concentra. Het was dit of verzuipen, klonk het in de respectievelijke uitgeverkamers. De integratie van de krantentitels *De Standaard*, *Het Nieuwsblad*, *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg* laat volgens de directie toe om 205 voltijdse banen te schrappen, waaronder 67 op de redacties. Dat is dan zonder de freelancers gerekend, van wie er mogelijk ook één op de twee aan de kant wordt geschoven.

De Mededingingsautoriteit stelde wel nog enkele voorwaarden aan de fusie, en mogelijk worden die straks door het Brusselse hof van beroep nog wat bijgespijkerd, maar intussen staat Mediahuis wel degelijk in de steigers. Zelf geeft het nieuwe bedrijf zich vijf jaar tijd om de omschakeling naar een rendabel multimediahuis te maken.

In afwachting proberen vakbonden en VVJ de scherpe kanten van de herstructurering zoveel mogelijk af te vijlen, door een beperking van het banenverlies en menselijke vertrekvoorwaarden voor de verliezers. De eerste ontslagen zijn door de directie gepland in het tweede kwartaal van 2014. De VVJ begeleidt ook de invoering van redactiestatuten,

die de verschillende titels moeten toelaten hun eigenheid maximaal te behouden. Bij *De Standaard* leidde de operatie-Mediahuis overigens tot de oprichting van een soort 'senaat' binnen de redactie.

De Persgroep reageerde onmiddellijk op wat ze zelf een 'oorlogsverklaring' van Groot-Bijgaarden en Hasselt noemde. Ze dwong *De Morgen* tot een verhuizing naar Kobbegem, waar *Het Laatste Nieuws* zit. Dat moet, naar het model van Mediahuis, gepaard gaan met meer synergieën tussen de betrokken redacties.

In de magazinesector beleefde Sanoma een bijltjesjaar. De Finse eigenaar zette de Belgische titels voorwaar in de etalage. Tot vandaag blijft het wachten op overnemers. Ook Roularta zag – eens te meer – zwarte sneeuw.

Tot slot heerst ook in de omroepsector grote zenuwachtigheid. Stevent de VMMa straks op een nieuwe sanering af? En hoe loopt het af met *De Vijver*, dat eveneens blijft zuchten onder dalende reclame-opbrengsten en dringend vers geld nodig heeft.

Maar ook hoopgevende signalen

Hoopgevende signalen waren er in 2013 zeker ook. Diverse nieuwsmedia pionierden verder met de digitalisering van hun aanbod, en plukten daar ook al vruchten van. Bladen als *De Tijd* en *Trends* gingen zelfs vooruit. *De Standaard*, *De Morgen* en *Het Laatste Nieuws* bleven dankzij hun digitale meerverkoop uit de rode cijfers. De omroepen dan weer gingen piratisering van hun aanbod door telecomproviders te lijf via een eigen app, Stievie, die uitgesteld kijken tegen betaling mogelijk maakt.

De omroepen kregen ook steun van de Vlaamse overheid: via het belangrijke Vlaamse decreet op de signaalintegriteit werd formeel de pas afgesneden aan Belgacom, Telenet en Co., die uit de tendens naar uitgesteld kijken een slaatje wilden slaan. Andere overheidsinterventies in 2013 hebben eveneens nut gehad. Zo stopt Vlaams minister van Media Ingrid Lieten (sp.a) sinds twee jaar een kleine 5 miljoen euro in het MIX, Media Innovatie Centrum, voor de stimulering van innovering in de mediasector. Met een paar miljoen euro subsidie voor twee Mediacademies – één voor de print- en één voor de audiovisuele sector – wordt eveneens in vernieuwing en talentmanagement geïnvesteerd. Specifiek de regionale tv-omroepen kregen onlangs nog een flinke steun in de rug, via een decreet dat Telenet en Belgacom dwingt om welbepaalde sommen aan auteursrechten voor deze zenders te reserveren.

Bijzonder positief is tot slot dat frisse krachten er niet voor terugdeinzen met geheel nieuwe projecten voor de dag te komen – zelfs zonder veel

overheidssteun. Zo wordt 2014 ongetwijfeld het jaar (of juist niet?) van NewsMonkey, de op Buzzfeed geïnspireerde *stand alone* nieuwssite die enkele oudgedienden van De Persgroep hebben gestart. De eerste tekenen zijn hoopgevend: de nieuwssite haalde bij private investeerders 315.000 euro op, ruim een drievoud van wat werd beoogd. In totaal investeerden 1.500 mensen in NewsMonkey. In Nederland is het onder meer uitkijken naar wat De Correspondent.nl ervan bakt.

2. MINDER NIEUWE BEROEPSJOURNALISTEN

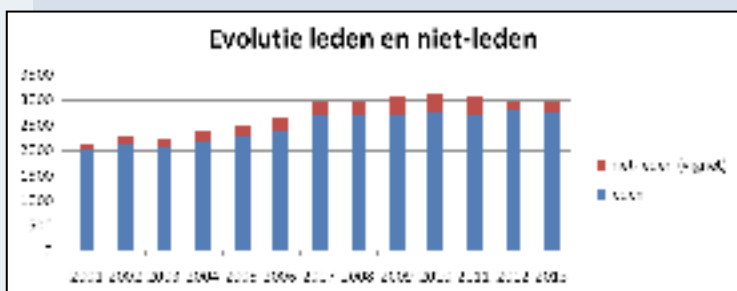
Hoe dan ook weegt de grote mediareshuffle op de professionele journalistiek. Opvallend is vooral dat het aantal nieuwkomers in 2013 merkkelijk lager ligt dan voorgaande jaren. Dat geldt zowel voor de stagiair-beroepsjournalisten (in de eerste twee jaren van de carrière) als voor de erkende beroepsjournalisten (vanaf 2 jaar beroepsactiviteit).

Weliswaar zijn er in het totaal weer iets meer beroepsjournalisten dan het jaar voordien, toen de vijfjaarlijkse screening van het bestand van beroepsjournalisten plaats vond. Maar ook toen al bleek dat de uitval van niet langer actieve beroepsjournalisten vrij groot uitviel, met om en bij vierhonderd beroepsjournalisten. Dat was meer dan bij vorige vijfjaarlijkse herzieningsrondes. Hoe dan ook viel het totaal aantal beroepsjournalisten de voorbije paar jaar terug tot onder het niveau van 2007.

	erkend
2007	2425
2008	2504
2009	2538
2010	2606
2011	2721
2012	2301
2013	2408

Een gelijklopende evolutie kenmerkt het totale VVJ-ledenbestand. Daar zijn ook de stagiair-beroepsjournalisten, journalisten in bijberoep, studenten en docenten in de journalistiek en oud-journalisten bij. Ook dat cijfer viel terug tot het niveau van 2007.

50 jaar erkenning

Het statuut van beroepsjournalist vierde nochtans een mooie verjaardag in 2013. Op 30 december bestond de wet op de erkenning van beroepsjournalisten 50 jaar. Dat werd herdacht en gevierd met een symposium in de Senaat op 16 december. Daar wezen de sprekers op het nog steeds actuele belang van een specifiek statuut voor beroepsjournalisten. Aan de vrijheid van pers en journalistiek in het algemeen wordt weliswaar niet getwijfeld. Maar zeker nu, met steeds meer particulieren die ook plaats en tijd opeisen ten koste van professionele journalisten die voor een breed publieksmedium werken, moet het kunnen dat die laatsten toch zekere faciliteiten behouden.

De Erkenningscommissie lette er overigens goed op dat de titel van beroepsjournalist enkel maar gaat naar journalisten die werkelijk aan de voorwaarden voldoen: als journalist beroepshalve werken voor een algemeen nieuwsmedium en niet van een andere broodheer afhankelijk zijn. Toch drong de VVJ opnieuw aan op een soepeler toepassing van de wet, in het bijzonder voor de vele freelance journalisten. Voor hen moet het wel degelijk mogelijk zijn om hun journalistiek werk méér met andere opdrachten buiten de journalistiek te combineren, aldus VVJ-voorzitter Marc Van de Looverbosch op het symposium in de Senaat. Ook al omdat de crisis velen van hen die weg uitduwt.

2013 bevestigde bovendien dat een erkenning als beroepsjournalist wel degelijk voordelen biedt. Zo zijn beeldjournalisten, mede door het gepersonaliseerde lintje waaraan ze hun officiële perskaart kunnen ophangen, een stuk herkenbaarder voor politie en andere instanties. Op het assisenproces tegen Kim De Gelder, waarvoor de mediabelangstelling gigantisch was, is voorrang gegeven aan erkende beroepsjournalisten. Daarnaast heeft de VVJ ook bij talloze andere instanties die contact zochten met de pers duidelijk gemaakt wat de waarde is van een erkenning als (stagiair-)beroepsjournalist en de persdocumenten die daaraan vasthangen.

Alles kan beter, en met name de werking van de Erkenningscommissie kreeg afgelopen jaar bijzondere aandacht. Niet enkel van de VVJ, maar ook van de Vlaamse mediabedrijven, die immers mee de commissie beheren. Zo rees het plan om samen een paritair beheerscomité voor de Erkenningscommissie op te richten. Dat moet de besluitvorming rond praktische zaken als financiering, logistiek en databeheer vergemakkelijken. De formele lancering van het beheerscomité is voor 2014.

Integratie met de VJPP

In 2013 hebben belangrijke contacten plaats gehad tussen de beroepsverenigingen AVBB (VVJ) & de Franstalige zustervereniging AJP en VJPP-AJPP (journalisten van de vakpers). Het plan is om beide verenigingen in elkaar te schuiven, zodat er straks nog één beroepsunie van professionele journalisten overblijft. Dat moet het makkelijker maken ons te profileren en de beroepsbelangen te verdedigen.

De (Vlaamse) VJPP telt ongeveer 150 erkende journalisten van beroep en 250 journalisten in bijberoep. Een belangrijke hinderpaal voor de integratie is overigens genomen: journalisten in bijberoep, die al langer kunnen aansluiten bij de VJPP-AJPP en bij de VVJ, kunnen nu ook lid worden van de Franstalige AJP. Die journalisten in bijberoep hebben bovendien recht op een bestuursmandaat in de organen van de VVJ en AJP.

VJPP-leden zouden bij de volgende jaarwisseling kunnen toetreden tot de VVJ. Weliswaar behouden de vakpersjournalisten binnen de VVJ een duidelijk zichtbare afdeling. Voorlopig behouden de journalisten van beroep ook nog hun eigen wettelijke statuut, inclusief hun eigen officiële perskaart (die enkel wat de kleur betreft verschilt van die van beroepsjournalisten). Maar tegen de volgende hernieuwingsronde van de erkenningen, in 2016, kunnen de twee wettelijke beroepsstatuten worden geïntegreerd. Dat veronderstelt dan wel nog een wetgevende ingreep. De enige oefening nog te maken op dit moment betreft de vormgeving van de lidkaart voor journalisten in bijberoep. Dit is geen officiële perskaart, maar zou toch een zekere herkenbaarheid moeten hebben richting publiek.

3. LOON NAAR WERKEN ?

Goede loon- en arbeidsvoorwaarden voor journalisten zijn essentieel. Niet enkel voor die journalisten zelf, maar ook omdat dit de kwaliteit van het nieuws ten goede komt. Enkel degelijk vergoede, goed gevormde en niet onder overdreven werkdruk gebukt gaande journalisten waarborgen een kwalitatieve, correcte en onafhankelijke berichtgeving.

Freelancers

In die context blijft de VJ zich verzetten tegen de neiging van mediabedrijven om opnieuw meer met freelancers te gaan werken, dit vaak tegen de zin van de betrokken journalisten in. Zoals in het verleden, zal 'valse zelfstandigheid' desnoods langs gerechtelijke weg worden aangevochten.

Maar 'echte' zelfstandige journalisten verdienen eveneens gepaste aandacht. Zoals vorige jaren werden vele tientallen van hen ook dit jaar weer met raad en daad bijgestaan door de VJ-adviseur voor zelfstandigen, Ivan Declercq. Hij staat ook in voor de permanente update van het *Vademecum voor Zelfstandige Journalisten*.

Daarnaast is in 2013 samen met verzekeraar Securex gewerkt aan een nieuwe groepsverzekering voor gewaarborgd inkomen voor de freelancers. Die blijft enorm interessant voor alle zelfstandige collega's die inkomensgarantie wensen in geval van ziekte of ongeval.

Interims

Nog een andere tendens werd in 2013 bevestigd: de toenemende inschakeling van journalisten via uitzendarbeid. Vele tientallen jonge journalisten bevinden zich in dat geval. Nu biedt interimarbeid wel degelijk kansen en voordelen, maar in vergelijking met een gewoon arbeidscontract blijft het toch een zwakgebod. Omdat de VJ vaststelde dat het interimstatuut in meer dan een geval ook onwettig wordt gebruikt, trok ze met enkele jonge journalisten naar de arbeidsrechtbank. Die stelde inderdaad vast dat het om misbruiken ging. Het argument van regionale televisieomroep RTV dat de crisis haar hiertoe dwong, werd van tafel geveegd. De rechtbank regulariseerde de situatie van de betrokken journalisten door hen de voordelen toe te kennen van een gewone loontrekkende. Behalve een hoger loon ging het om een ontslagvergoeding, plus de werkgeversbijdragen voor het aanvullende journalistenpensioen. RTV ging tegen het vonnis wel in hoger beroep.

Auteursrechten

Het fiscale voordeel dat de wet sinds enkele jaren toekent aan de genietters van auteursrechten, bleef ook in 2013 voor beroering zorgen bij uitgevers en journalisten. Op auteursrechten zijn slechts 15% – feitelijk zelfs maar de helft – belastingen verschuldigd. De uitgevers zien er dan ook een instrument in om de loonkosten voor journalisten naar omlaag te halen. Al was het maar omdat er geen patronale sociale bijdragen op auteursrechten verschuldigd zijn. Maar de uitgevers gebruiken het regime ook om de vergoedingen op zich te verlagen. Dat bleek onlangs uit wetenschappelijk onderzoek van de UGent naar het financiële inkomen van freelance journalisten in Vlaanderen. Zij worden vandaag door de meeste uitgevers volledig in auteursrechten vergoed. Maar tegelijk zakte tussen 2008 en 2013 hun inkomen in reële cijfers van € 2.014 tot € 1.877 netto per maand. Daarmee is overigens de inkomenskloof met de loontrekkende journalisten, wier inkomen normaal met de index meesteege, gegroeid tot € 355 per maand.

Met de Vlaamse dagbladuitgevers sloot de VJ een protocol af, om de vergoedingen van freelancers op te splitsen in 70% honorarium en 30% auteursrechten. Her en der toonden fiscale ambtenaren zich al bereid deze regeling te aanvaarden. De uitgevers weigeren ze evenwel toe te passen zolang Financiën er niet officieel groen licht aan geeft. Dat zal ook niet meer gebeuren, want eindelijk vernam de VJ – langs informele weg dan nog – dat Financiën het protocol "te algemeen" vindt opgesteld.

Intussen brengen de Vlaamse uitgevers door freelancers volledig in auteursrechten te vergoeden meer en meer van hen in de problemen. Eind 2013 opende de BBI (Bijzondere Belastinginspectie) dossiers tegen twintig freelance journalisten verbonden aan *Editions de l'Avenir*, die zijn freelancers volledig in auteursrechten vergoedt. De journalisten werden door de BBI met aanzienlijke vermeerderingen en boeten bedacht. De AJP poogt nu de schade te beperken.

Voor de loontrekkenden bewoog er in 2013 nagenoeg niets. Aan Franstalige kant ondertekenden uitgevers en de AJP een tijdje geleden wel een protocol over de gedeeltelijke omzetting van de lonen van weddetrekkende journalisten in auteursrechten. Maar ook dat voorstel bleek onvoldoende voldragen om door Financiën te worden gehomologeerd.

Toch komt het dossier van de journalistenlonen-auteursrechten straks weer op tafel. De directie van de nieuwe krantengroep Mediahuis kondigde immers aan om bij de integratie van de journalistenstatuten ook gebruik te willen maken van het fiscale voordeelregime voor auteursrechten. Wordt met andere woorden vervolgd.

Bonussen voor journalisten ?

Bij Mediafin, uitgever van *De Tijd* en *l'Echo*, ging de uitgever nog een hele stap verder. Daar werd het personeel bedacht met een cao-voorstel dat serieus snoeit in de klassieke loonbarema's en deze vervangt door bonussen. Die zijn enerzijds gekoppeld aan het bedrijfsresultaat, anderzijds aan individuele prestaties. Het personeel verklaarde zich akkoord met het nieuwe systeem, maar van harte was dat allerm minst.

De Persgroep, mede-eigenaar van Mediafin, besloot meteen ook bij *Het Laatste Nieuws*, *De Morgen* en de tijdschriften de journalistenbarema's na vijf jaar te vervangen door bonussen. De onderhandelingen daarover zijn nog aan de gang.

De VJ reageerde met een open brief, waarin een ernstig debat over de kwestie wordt gevraagd. Volgens de VJ is een vergoedingssysteem dat zo zwaar op bonussen leunt niet geschikt voor journalisten. Omdat het hun inkomen naar beneden haalt, omdat het de werkdruk (nog)

(foto AFP /Belga)

verhoogt, en omdat het ook deontologisch problematisch is. Dreigt een vergoedingssysteem dat is gebaseerd op bedrijfsresultaten (inclusief reclameomzet) het journalistieke perspectief immers niet te vertroebelen?

Levenslang leren

Voortaan beschikken mediaprofessionals, onder wie journalisten, over twee Mediacademies voor bijscholing: een voor de printsector, en een voor de audiovisuele sector. Elk van beide wordt voor omzeggens 1 miljoen euro door de minister van Media gesubsidieerd. Beide Mediacademies hebben ook een Adviesraad, waarin de VJ vertegenwoordigd is.

Veel opleidingen vinden op bedrijfsniveau plaats. Maar enkele vormingen worden breed-sectoraal aangeboden. Van een daarvan nam de VJ de organisatie op zich: een vormingscyclus voor freelancejournalisten, bestaande uit een basisopleiding en specifieke modules over auteursrechten, fiscaliteit, vennootschapsvormen en tijdsbeheer. Het ziet ernaar uit dat de VJ deze opleiding in 2014 opnieuw zal organiseren.

Daarnaast besteedde de VJ in 2013 ook weer aandacht aan eigen vormingsmomenten. In mei werd een debat georganiseerd over opiniemakers in de media: hun rol, mogelijkheden en beperkingen. Sterk gesmaakt was verder een info-avond over beeldjournalistiek en portretrechten. Op 30 mei werd de traditionele informatieavond over het invullen van de belastingaangifte georganiseerd. In dat kader werd ook van gedachten gewisseld over een mogelijk facturatiesysteem voor freelancejournalisten dat rekening houdt met de complexe fiscale regeling op auteursrechten.

4. PERSVRIJHEID & DEONTOLOGIE

Journalisten riskeren meer dan hun lief is aansprakelijk te worden gesteld voor vanalles. Dat was in 2013 niet anders. Zo worden op dit ogenblik vier collega's vervolgd voor het scannen van het politiecommunicatienetwerk Astrid. Daar is veel over te zeggen, alleen al door de bijzonder amateuristische constructie van Astrid zelf. Bovendien voerde Justitie bij de journalisten onwettige huiszoekingen uit, in strijd met de wet op het journalistieke bronnengeheim. De VJ staat de betrokkenen bij.

Een andere journalist bij wie een onwettige huiszoeking plaats vond, had eerder al met succes de wet op het journalistieke bronnengeheim ingeroepen. Het leverde hem een vrijspraak op voor vermeend scannerbezit. Maar daar liet de collega het niet bij: hij vorderde voor de burgerlijke rechtbank, met steun van de VJ, een schadevergoeding voor het nadeel dat Justitie hem had toegebracht. Die claim werd door de burgerlijke rechtbank evenwel niet ingewilligd, noch in eerste aanleg noch in hoger beroep. De VJ achtte een cassatieverzoek niet opportuun.

Er vielen nog enkele andere opmerkelijke gerechtelijke uitspraken te noteren. Begin 2013 werd MO* veroordeeld tot een schadevergoeding van € 5000 voor een als lasterlijk beschouwde cartoon van industrieel

George Forrest. Yves Desmet van *De Morgen* werd principieel veroordeeld voor een *Standpunt* over de rol van Antwerps procureur-generaal Yves Liégeois in de beruchte diamantfraudezaak. Dat gebeurde overigens op vordering van de echtgenote van de magistraat. Marc Hoogsteijns, die getuigde over kuiperijen bij reality tv, werd veroordeeld tot € 25.000 euro, te betalen aan Kanakna-baas Ludo Poppe. In al die gevallen is het wachten op de uitspraak in hoger beroep. Positief was dan weer de vrijspraak van Jan Antonissen, door Pol Van Den Driessche gedagvaard voor zijn berichtgeving in *Humo* over PVDD's seksueel intimiderend gedrag.

De VJ steunt waar gewenst en voor zover mogelijk. Overigens blijft ze aan al haar leden een uiterst interessante groepsverzekering aanbieden, die beroepsaansprakelijkheid (inclusief de daarmee samenhangende rechtsbijstand) dekt. Op een nog structureler vlak wordt ingespeeld op elk wetgevend initiatief dat de persvrijheid kan indijken en de journalistieke aansprakelijkheid verzwaren.

Niet dat we onszelf volstrekte immuniteit willen toebedelen. Maar laat ons de beoordeling van onze werkwijzen toch maar vooral zelf blijven doen. Daarom blijft de VJ investeren in de Raad voor de Journalistiek, die ze zelf mee heeft opgericht. Het jaarverslag van de Raad over 2013 vindt men op www.rvdj.be.

PERSONEEL EN MANDATARISSEN

In 2013 vond een belangrijke personeelwissel plaats op het VVJ-secretariaat: Lisbeth Moons ging op 1 september met pensioen. De vervanging door Cathy Pletinckx verliep omzeggens rimpelloos. Zij en Marleen Sluydts stonden in voor een ononderbroken service aan de leden.

In de Raad van Bestuur van de VVJ vielen twee bestuursleden weg: Luc Vanheerentals en Walter Vanderstukken. Erik Verreet kwam erbij. Gie Van Roosbroeck nam ontslag als penningmeester; er wordt nog naar een opvolger gezocht.

Nog in 2013 kwamen er bij *De Standaard* drie nieuwe redactie-afgevaardigden: Peter De Lobel, Marjan Justaert en Dries De Smet.

De Erkenningscommissie voor beroepsjournalisten werd vernieuwd. Voor de periode 2013-2017 zijn de journalistenvertegenwoordigers in de commissie Firmin De Maître, Lukas De Vos, Gie Van Roosbroeck en Eric Vercruyse, en wat de plaatsvervaardigers betreft Wouter Bruyns, Ann Driessen, Jan Van Maele en Frans Wauters. In de commissie van beroep zetelen Bart De Waele en Walter Wauters, en hun plaatsvervaardigers zijn Bart Goossens en Geert Vanden Wijngaert.

In de Raad voor de Journalistiek werd Tim Pauwels (als plaatsvervaardigend lid) vervangen door Filip De Rycke (tv Brussel).

In de Adviesraad voor de Mediacademie van de printsector werd Katrien Verstraeten vervangen door Danny Vileyn. Erik Verreet is er nieuwe plaatsvervaardiger.

GOEDE VIBES UIT ANTWERPEN

Na haar doorstart in 2012, bevestigde de VVJ-afdeling Antwerpen in 2013 al het goede wat van haar werd verwacht. Een speeddate voor journalisten en woordvoerders was een groot succes, net zoals de 1ste Journalistenquiz. Via JAM-sessies in Turnhout, Mechelen en Antwerpen trachtte de afdeling lokale journalisten te sensibiliseren voor auteursrechten. Straks volgen een foto-expo in het Antwerpse justitiepaleis, een nieuwe quiz, een voetbalmatch en een gezinsdag in de Efteling.

De activiteiten van VVJ-Antwerpen zijn te volgen via Twitter, Facebook en www.journalist.be.

Hulpjes bij interviews

De **6000 en 7000 Pocket Memo** reeksen van **Philips** willen professionele oplossingen bieden voor spraakopname aan een betaalbare prijs. De toestelletjes zijn nogal groot uitgevallen, maar ze zijn licht en liggen goed in de hand. Dankzij twee ingebouwde stereomicrofoons (aan de onder- en de bovenkant) en verschillende instellingen naargelang het type van opname, is de opnamekwaliteit zeer behoorlijk. Desgewenst kan je er ook een externe microfoon op aansluiten.

Men heeft voor de **7000-reeks** voor een retro-look en bediening gezorgd, met opzij een schuifknop zoals bij analoge recorders. Voor ons was dit wel even wennen, want het doet toch een beetje onnatuurlijk aan bij een digitaal toestel. Dat je een + en - knop moet gebruiken om door functies te bladeren in het menu, doet trouwens ook wat vreemd aan.

In de doos zit software om de geluidsbestanden naar de computer te halen, en waarmee je alle bestanden goed kan beheren en afspelen.

Bij sommige modellen zit een voetpedaal om de transcriptiesoftware aan te sturen. Zo kan je je handen op het toetsenbord houden en met je voet het bestand verder laten afspelen of stoppen. Dit werkt echt wel handig en tijdsbesparend bij het uittikken van interviews. Handige details zijn dat de uitneembare batterij tot 27 uur activiteit biedt en dat het toestel ook met een (bijgeleverd) geheugenkaartje werkt.

www.philips.com/dictation

Goedkope tablet voor tikwerk

Het Franse **Archos** was een van de eerste bedrijven om met betaalbare Android tablets uit te komen. Helaas was de kwaliteit niet altijd top. Met de **10.1 XS2** heeft het bedrijf wel een tablet uit die prijs/kwaliteit gezien best oké is. Voor 269 euro krijg je een 10inch tablet met een toetsenbord. Dit is niet geïntegreerd, maar fungeert wel als deksel: het 'plakt' met stevige magneten aan de tablet. Achteraan het toetsenbord zit een klepje dat je omhoog moet klappen als steun voor het scherm. Dit klikt ook met twee magneetjes vast in een gleuf in het toetsenbord.

Handig is dat je niet via Bluetooth of zo een verbinding moet maken: het toetsenbord werkt meteen als je het in de stand zet. In de standaardpositie staat het scherm alleen wat te recht om echt handig te zijn. Je kan het klepje ook iets lager zetten om een betere positie te krijgen, maar helaas staat het scherm dan niet zo goed vast. Het toetsenbord is op zich zeker goed genoeg om er niet al te lange teksten, mails en dergelijke mee te typen. Uiteraard moet je geen volwaardig toetsenbord verwachten, maar het doet wat het moet doen.

Archos heeft de zeer recente **Android 4.2 Jelly Bean** op het toestel geïnstalleerd. Hier is heel weinig aan toegevoegd. Handig is dat de volledige OfficeSuite al geïnstalleerd is, die voor tabletgebruik zeker toereikend is. Voor het overige heeft de 10.1 XS2 een vrij krachtige processor en een degelijk scherm. Alleen van de 2 megapixel camera's moet je niet te veel verwachten.

Kortom: voor 269 euro krijg je echt wel waar voor je geld, zeker als kleine productiviteitstabelt.

www.archos.com

Smartphone voor ruw terrein

Verschillende merken hebben al gsm toestellen uitgebracht die tegen een stootje konden. Maar veel echt robuuste smartphones zijn er nog niet geweest. De **CAT B15** is momenteel waarschijnlijk de meest stevige Android smartphone op de markt. Hij is een product van een dochteronderneming van Caterpillar, en daar heeft men natuurlijk een naam hoog te houden.

Als pure smartphone is de B15 geen toptoestel: hij heeft een 4 inch scherm met een doorsnee resolutie van 800 x 480 pixels, een niet al te snelle processor en slechts 4 GB opslag. Op zich is dat niet zo erg, want dit is toch een toestel waar je niet de hele dag doorgedreven digitaal werk mee verricht. Wel jammer vinden we dat de 5 megapixel camera niet al te best is, en hoogstens als noodoplossing kan gebruikt worden.

Als robuust toestel is het echter echt goed. Het ziet er mooi uit dankzij een mengeling van rubber en aluminium, het is vrij licht, en het kan echt wel tegen een flinke stoot. Zo mag je het gerust van 1,80 meter laten vallen zonder bang te zijn voor schade, en kan het ook tot dertig minuten een meter onder water blijven. Ook erg handig is dat het scherm zelfs met natte vingers of in natte omstandigheden goed kan blijven gebruiken. Het scherm is van Gorilla Glass en is goed krasvrij. Onverwoestbaar is het toestel niet, maar voor het ruwe werk is het dus wel degelijk geschikt. Handig voor veel mensen is bovendien dat er twee simkaarten in passen.

De aanbevolen prijs van 329 euro is zeker redelijk voor dit toestel.

www.catphones.com

Hubert VAN HUMBEECK, na een volledige carrière bij *Knack*: 'TWEESPORENJOURNALISTIEK VERGROOT MAATSCHAPPELIJKE ONGELIJKHEID'

Monica Moritz

Politiek journalist Hubert van Humbeek (63) was 39 jaar lang een stille, maar forse kracht achter de solide reputatie van het nieuwsmagazine *Knack*. Zopas zette hij een punt achter zijn professionele loopbaan, maar helemaal van het journalistieke toneel verdwijnen doet hij niet. "Informatie wordt meer en meer een machtsinstrument."

De Journalist: Je studeerde rechten in Gent, wist je toen al welke weg je zou inslaan?

Hubert Van Humbeek: "Nee, rechten heb ik gestudeerd omdat ik wilde weten hoe de samenleving werkt, hoe mensen tegenover elkaar en tegenover de overheid staan. Dat samenspel boeide mij enorm. Maar ik was ook al enorm geboeid door nieuws. Ik heb dan ook nog een jaar communicatiewetenschappen gevolgd, zij het zonder examens af te leggen. Het was hoe dan ook nooit mijn bedoeling om advocaat te worden."

Hoe ben je dan in de journalistiek beland?

"Na mijn studies wilde ik graag in de journalistiek, alleen wist ik niet of ik wel de juiste technische competenties had. In 1974 kon ik dan toevallig, via een vriend van mijn vader, een afspraak maken met Rik De Nolf, die *Knack* drie jaar eerder had gelanceerd. Ik was toen net 25. Ze hadden op dat moment wel geen vacature, maar de plaats van een redacteur die zijn legerdienst deed was wel vrij, en voor een bescheiden vergoeding kon ik die plaats innemen. Eerst speelde ik loopjongen en hield ik documentatie bij. Daarna mocht ik kleine stukjes maken en uiteindelijk ook langere artikelen. Zo leerde ik op minder dan een jaar de knepen van het vak, en meteen na mijn inloopperiode kon ik beginnen als politiek journalist."

Kon je vaak de baan op, of werkte je toch meestal achter je bureau?

"Ik ben begonnen als Wetstraatjournalist, maar sinds 1979, toen ik adjunct-hoofdredacteur werd, zat ik meestal achter een bureau. Toch had je, als je voor *Knack* of een grote krant werkte, wel een groot deel van de wereld gezien. Je reisde mee met een minister of met de koning, of je volgde soms een handelsmissie. Journalisten werden toen ook uitgenodigd om toeristische uitstappen te maken. Zo bezocht je plaatsen waar niet iedereen kwam, en dat verruimde je horizon. Maar het is niet omdat je achter een desk beschouwende stukken maakt, dat je niet relevant kunt zijn. Ik was hoofdredacteur van *Knack* toen wij de strijd aanbonden met Paul Van den Boeynants. Die is uiteindelijk mee door onze stukken toch mooi veroordeeld voor corruptie. Ben ik daar trots op? (zucht) Ja, toch wel. Wij hebben in '87 zelfs een regering doen vallen met een interview van Herman en Eric Van Rompuy. Daaraan zie je dat de journalistiek invloedrijk is. Natuurlijk is een journalist maar zo goed als zijn laatste stuk. We schrijven allemaal wel eens slechte stukken, ook ik. De essentie van journalistiek blijft dat ze zich moet hoeden

voor manipulatie. We mogen ons niet laten *accaparereren* door mensen die soms maar al te goed weten hoe ze journalisten voor hun kar kunnen spannen. Daarom moet je altijd afstand houden van je onderwerp – zeker als je over politiek schrijft. Anders verbrand je vroeg of laat je vleugels."

'Ik had het gevoel dat mijn tijd erop zat.' (Foto Monica Moritz)

Je hebt je hele carrière bij één werkgever doorgebracht, dat kunnen vandaag maar weinig collega's je nadoen.

"Toch heb ik nooit heel lang hetzelfde gedaan. Toen ik adjunct-hoofdredacteur was moest ik het blad ook *maken*, en dat betekende: eindredactie doen, zorgen dat er foto's waren en zo meer. Mijn opdrachten evolueerden. Er zijn trouwens nog mensen die al 25 of 30 jaar bij *Knack* werken. Als je je ding kunt doen in een bedrijf, waarom zou je dan weggaan? Daarbij komt nog dat er in Vlaanderen niet zoveel redacties zijn waar je dit soort journalistiek kunt bedrijven. In de Raad van Bestuur van de VVJ werd ik me ervan bewust dat journalisten bij een blad als *Knack* vaak een comfortabele vijfsterren-

positie bekleden."

Je behandelt al vele jaren binnenlandse en internationale politiek. Sluipt de routine dan op zeker moment toch niet binnen?

"Midden jaren '90 had ik dat gevoel wel. Op de lange duur heb je alles gezien en alles meegemaakt, hè: een koning die overlijdt, een president die neergeschoten wordt, regeringen die vallen, de zoveelste verkiezing. Ik was toen hoofdredacteur en heb aan Sus Verleyen gevraagd of ik eens iets anders mocht doen. Maar hij was toen al zwaar ziek en wou niet met iemand anders beginnen te werken. Verleyen was trouwens zonder meer de beste journalist van zijn generatie. En fantastisch om mee samen te werken. Na zijn dood in 1997 heb ik zijn plaats als directeur overgenomen tot in 2002. Na twintig jaar aan het roer bij *Knack* zette ik een stap terug, en werd ik *senior writer*."

Hoe zou je zelf je journalistieke inbreng typeren?

"Ik beschrijf en analyseer politieke situaties om duidelijk te maken wat ze betekenen en waartoe ze kunnen leiden. Mijn uiteenzettingen zijn helemaal anders dan die van Rik Van Cauwelaert bijvoorbeeld. Zijn betoog is echt opiniërend en sturend. Dat zal je bij mij nooit zien, mijn exposés zijn nooit fel. Ik beschrijf wat er aan de hand is en waarom. Daarom heb ik ook nooit de behoefte gevoeld om een column te schrijven, want dan ben je zelf aan het woord. Op pagina 3 van *Knack* staat natuurlijk wel een opinie, maar dat is de

opinie van het blad, van de redactie dus. Daar komt het woord 'ik' niet in voor."

En toch kun je die standpunten van *Knack* toch moeilijk 'neutraal' noemen.

"Dat weet ik zo nog niet. Wij proberen gewoon een goed blad te maken, los van welke stroming dan ook. Ik meen dat *Knack* op dit moment geen bepaalde denkrichting heeft, en dat is ook goed zo. Het is een nieuwsmagazine, geen opinieblad. Het bericht gewoon over de actualiteit in een brede waaier van domeinen. *Knack* is ook niet partijgebonden. In het algemeen kunnen journalisten trouwens beter geen partijkaart hebben, dat is allerminst een goed idee!"

Bekijk jij de wereld dan niet vanuit een of andere filosofische invalshoek?

"Voor mij is de twintigste eeuw de eeuw van de emancipatie, en dat toch vooral dankzij de sociaaldemocratie en het liberalisme. Door die emancipatie is de samenleving in haar geheel erop vooruitgegaan. Wat mij blijft drijven, zijn verwondering en een zeker rechtvaardigheidsgevoel. Want natuurlijk kun je nooit helemaal neutraal of objectief zijn. Maar na dertig jaar weet je wel ongeveer hoe de wereld en de politiek in elkaar zitten, en hoe overheden met informatie omgaan. Dat probeer je dan zo goed en zo geargumenteed mogelijk uit te leggen aan je lezers. Een goede research en een degelijk feitenrelaas zijn primordiaal in dit vak, dat primeert op opinies."

Dient een feitenrelaas het algemeen belang?

"Een democratische samenleving kan niet zonder informatieve, brede journalistiek. In die zin dient goede informatie het algemeen belang, ja. Je kunt in de mate van het mogelijke ook zelf nieuws maken, maar vandaag is de onderzoeksjournalistiek in de verdrukking geraakt. Geen enkele uitgever investeert in onderzoeksjournalistiek voor de schone ogen van de journalist, hè. Hij steekt alleen geld in lucratieve onderwerpen. Als we vroeger een primeur hadden, zaten we daar bovenop. Dat werd afgedekt tot het blad op de markt kwam, en dan was zo'n primeur ook winstgevend. Maar die tijd is voorbij. Voor je blad in de winkel ligt, staat alles al op nieuwssites en let niemand er nog op dat jij het hebt gebracht. Het blad heeft er financieel nog weinig aan."

Heb je het gevoel dat je vandaag commerciëler moet schrijven, dat het allemaal makkelijk moet 'weglezen'?

"Dat gevoel heb ik persoonlijk nooit gehad, maar de druk om toegankelijker te werken stijgt wel. Dat doet niets af aan de diepgang van een artikel. Maar je moet wel begrijpelijker schrijven. Mensen hebben geen tijd meer om alles te lezen. Ze krijgen ook te veel prikkels, vaak gratis. Door die overvloed aan informatie moet je met je blad meer dan ooit de aandacht van lezers lokken én vasthouden. Dat moet je dan doen met een goede combinatie van presentatie en schrijftuur. Maar een druk om meer de sensationele toer op te gaan, nee, die heb ik nooit of nauwelijks gevoeld."

De verkoopcijfers blijven wel zakken. Misschien moet de klassieke journalistiek provocatiever worden, zoals veel internetjournalistiek?

"Dat denk ik niet. We evolueren naar verschillende soorten journalistiek. Websites halen alles uit de kast om zoveel mogelijk hits te krijgen, en zijn vanzelf provocatiever. Zij mitrailerden de lezer met opvallende titels om clicks te scoren. Dat is niet erg, dat is hun taak. Maar het leidt soms tot spanningen tussen de redacties van het blad en die van de website; we zijn het niet altijd eens met de manier waarop onze stukken worden gebracht op de site. Je krijgt een *tweesporenjournalistiek*. Die van de snelle, korte basisberichtgeving op nieuwssites enerzijds, en die van de diepgaande analytische journalistiek anderzijds. Die laatste is natuurlijk veel duurder. Dus krijg je ook twee soorten lezers: mensen die ongelooflijk goed en beter dan ooit geïnformeerd zijn – en daar ook voor willen betalen – en het publiek dat tevreden is met een meer oppervlakkige gratis berichtgeving. Informatie wordt zo

een machtsinstrument. Alleen het nieuwsgierige en bemiddelde publiek zal nog goed op de hoogte zijn van wat zich afspeelt in de wereld. En de kloof met de andere lezers wordt alleen maar breder."

Ook al omdat de kranten steeds meer de commerciële toer opgaan?

"Goede journalistiek wordt vaak ondergesneeuwd door de waan van de dag. Maar hoe kun je nog geld verdienen met media? Journalistiek is koopwaar geworden die adverteerders moet lokken. Maar ook reclame is nu over alle media verspreid. Vroeger stonden er alleen advertenties in de printmedia, daarna heeft de commerciële televisie een deel van de koek gekregen en dan zijn ook de radiozenders gevolgd, inclusief de VRT die toch al een forse dotatie krijgt. Dat is allemaal reclamegeld dat niet naar *Knack* of *De Standaard* of Sanoma gaat. Toch zal er altijd behoefte zijn aan journalistiek. Ook nieuwssites moeten worden gemaakt door journalisten. En niet iedereen is journalist, zoals sommigen beweren. Alleen, wie zal in de toekomst voor die journalistiek betalen? Men wil alles gratis, maar zo krijg je wel steeds meer berichtgeving waarvan je niet weet hoe en door wie ze wordt gestuurd."

Toch vieren journalistieke opleidingen hier hoogtij.

"Het grote gevaar is dat het een opleiding wordt voor mensen die niet goed weten wat gedaan, zoals vroeger politieke en sociale wetenschappen. Dat is onverantwoord. Ik was onlangs nog in Taiwan, en daar zijn jongeren gemotiveerd om via kennis en onderwijs hogerop te komen. 's Avonds laat, om 23 uur, zie je daar nog elke dag en overall jonge scholieren met hun boekentas lopen die naschoolse lessen volgen om zich voor te bereiden op de universiteit. Tiensers die al de hele dag op school zitten! Die *drive* hadden wij vroeger ook. Ik ben bang dat onze jongeren die wil om er iets van te maken niet meer hebben."

En nu ben je met pensioen. Of toch niet helemaal?

"Officieel wel, al blijf ik nog af en toe interviews doen en commentaartjes schrijven. We zien wel hoe lang ze nog willen dat ik dit doe en hoe lang ik daar zelf nog zin in heb. Ik had nog twee jaar kunnen blijven want ik ben pas 63. Maar ik had het idee dat mijn tijd erop zat. Het is beter dat ze gewoon hun ding doen zonder mij. Ik ben tenslotte een journalist van de vorige eeuw (*lacht*). Hobby's? Ik lees graag, liefst met zicht op zee. Dat is pas ongelooflijk rustgevend."

Beslissing over de klacht van de heer Chris Dusauchoit tegen *Dag Allemaal* en de heer Hans Luyten

Met een brief van 11 april 2013 dient de heer Chris Dusauchoit klacht in tegen *Dag Allemaal* en journalist Hans Luyten. Aanleiding is een artikel in *Dag Allemaal* van 9 april 2013 met als titel: 'Werd Clouseau daar werkelijk zo gehaat?'. Ilse Beyers, hoofdredacteur van *Dag Allemaal*, antwoordt hierop met een brief van 12 juni 2013 (...).

DE FEITEN

Klager is een bekende radio- en televisiepersoonlijkheid, die in de jaren '90 als presentator verbonden was aan Studio Brussel. In zijn nummer van 9 april 2013 publiceert *Dag Allemaal* een artikel naar aanleiding van een feestprogramma dat Studio Brussel op 2 april 2013 heeft uitgezonden bij zijn dertigste verjaardag. In het artikel wordt ingegaan op de uitlatingen die toenmalig Studio Brusselpresentatrice Chantal Pattyn in die uitzending heeft gedaan over klager. Pattyn zei daarin, zoals weergegeven in *Dag Allemaal*: "Hij had ook een bloedhekel aan Clouseau. Ik herinner me dat wanneer hun platenfirma hun singles bracht, hij ze achteraf tussen de kier van de deur stak en de deur nadien keihard dichttrok, zodat die plaatjes braken. Er stond bij Studio Brussel echt zo'n bakje met kapotte singles van Clouseau. Ik ben heel blij dat ik deze zonde nu eindelijk eens kan vertellen."

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager is van mening dat *Dag Allemaal* een 'onschuldig cowboyverhaaltje' uit een ver verleden heeft opgeklopt en een verkeerde voorstelling van de werkelijkheid heeft gegeven. Dit blijkt al uit de ondertitel van het artikel: '20 jaar later: de Stubru-boycot van Vlaanderens topgroep'. Volgens klager heeft *Dag Allemaal* de uitspraken van Chantal Pattyn niet gecheckt, noch bij haarzelf, noch bij de toenmalige producers en muziek-samenstellers van Studio Brussel. Mocht dat wel zijn gebeurd, dan zou duidelijk zijn gebleken dat klager geen enkele invloed had bij de muziekkeuze van de zender. Nu wordt de indruk gewekt dat klager aan de basis ligt van een boycot van Clouseau, terwijl de zender gewoon voor een ander muziekgenre had geselecteerd, zeker sedert het ontstaan van Radio Donna in 1992, waar groepen als Clouseau ruim aan bod konden komen. *Dag Allemaal* heeft alleen mensen uit de omgeving van Clouseau aan het woord gelaten, maar die kenden de gang van zaken niet bij Studio Brussel. Het gevolg is dat het artikel een volstrekte verdraaiing van de feiten geeft en klager voorstelt als de gangmaker van een boycot van de muziekgroep. Volgens klager worden de gebeurtenissen ook verkeerd in de tijd weergegeven, want hij deelde pas een kantoorruimte met Chantal Pattyn in 1997 terwijl het artikel het doet voorkomen dat dit begin jaren '90 al het geval was. Die foutieve indruk wordt nog versterkt doordat de journalist geen onderscheid maakt tussen de feiten en zijn commentaar. Bovendien heeft de journalist klager onvoldoende kans geboden om een weerwoord te geven en de feiten te verduidelijken. Klager erkent nog dat *Het Nieuwsblad* ook aandacht heeft besteed aan de uitlatingen van Chantal Pattyn, maar dat hij geen probleem heeft met dat artikel omdat er niet dezelfde conclusie in getrokken wordt als in het artikel van *Dag Allemaal*.

Dag Allemaal antwoordt dat het niet nodig was om de uitspraken van Chantal Pattyn te checken, aangezien die voldoende duidelijk waren en niet voor interpretatie vatbaar. Ook in *Het Nieuwsblad* is trouwens aandacht gegeven aan de zaak. *Dag Allemaal* heeft de uitspraken wel voorgelegd aan enkele rechtstreeks betrokkenen, namelijk de toenmalige manager

en drummer van Clouseau. Die bevestigden dat ze op de hoogte waren van tegenkanten bij Studio Brussel. De vroegere drummer zegt ook dat hij denkt dat klager de enige was die hen zo erg boycotte, want dat zij met anderen van Studio Brussel een goede verstandhouding hadden. Voorts voert *Dag Allemaal* aan dat alle citaten tussen aanhalingstekens staan, zodat niet duidelijk is waarop het verwijt over het gebrek aan onderscheid tussen feiten en commentaar slaat. Bovendien heeft de journalist meerdere keren getracht om klager te bereiken voor een commentaar: hij heeft hem op 4 april driemaal tevergeefs gebeld, en heeft daarbij eenmaal een bericht nagelaten op zijn voicemail. Toen klager op 5 april de journalist per sms vroeg waarover die hem wou spreken, heeft de journalist hem meegedeeld dat hij een reactie wenste op de uitspraken van Chantal Pattyn. Daarop reageerde klager per sms: 'Doe maar wat u niet kunt laten, ik geef uw naam door aan de VRT-persdienst', zodat aan *Dag Allemaal* niet kan worden verweten geen weerwoord te hebben geboden aan klager.

BESLISSING

De klacht kan samengevat worden in twee onderdelen:

1. Waarheidsgetrouw berichten

Zoals *Dag Allemaal* aanvoert, wordt de uitspraak die Chantal Pattyn in het feestprogramma van Studio Brussel deed, correct weergegeven. *Dag Allemaal* heeft echter rond deze uitspraak een eigen verhaal geweven, met de suggestieve titel dat klager Clouseau haatte. Overigens worden in de inleiding de woorden 'Hij haatte Clouseau' in de mond van Chantal Pattyn gelegd, terwijl uit de opname blijkt dat zij het woord 'haatte' niet heeft uitgesproken.

Daarnaast worden in het artikel enkel mensen uit de omgeving van Clouseau aan het woord gelaten, die alleen konden bevestigen dat de groep niet op het station aan bod kwam. Daardoor wordt in het artikel de indruk gewekt dat klager aan de basis lag van een boycot van de muziekgroep. *Dag Allemaal* heeft echter nagelaten de context en de juiste betekenis van de uitspraken van Chantal Pattyn na te trekken bij haarzelf of bij de beleidsverantwoordelijken van het radiostation. Daaruit had kunnen blijken, zoals klager beweert, dat Clouseau in die tijd gewoon niet paste in het muzikale profiel van de zender, waarover hij toen geen bevoegdheid had. Uit de opname van de uitzending blijkt bovendien dat de uitspraken in een lacherige en plagerige sfeer werden gedaan, zodat een verdere check zeker aangewezen was alvorens tot dergelijke zware conclusie te komen.

In die omstandigheden is niet nagekomen aan de vereisten van de artikelen 1 ('De journalist bericht waarheidsgetrouw'), 2 ('... De journalist checkt de waarachtigheid van de informatie...') en 3 ('Bij het verwerken van vraaggesprekken geeft hij de verklaringen van de geïnterviewde getrouw weer en respecteert hij de geest van het gesprek.') van de Code.

2. Wederhoor

De Raad is van mening dat klager, die vertrouwd is met de media, voldoende kans tot wederhoor heeft gekregen. De journalist heeft immers getracht klager meerdere keren per sms te bereiken en hij heeft ook een bericht nagelaten op klagers voicemail. Klager had daaruit moeten afleiden dat de journalist hem om een ernstige reden wou spreken.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel: de klacht is gegrond in haar eerste onderdeel.

Brussel, 9 januari 2014

Beslissing over de klacht van de heer Rob Vanoudenhoven tegen *Dag Allemaal*, mevrouw Ilse Beyers en de heer Stefan Voet

Met een brief van 4 juni 2013 dienen advocaten Peter Marx en Vicky Van Peteghem namens hun cliënt Rob Vanoudenhoven klacht in tegen *Dag Allemaal*, hoofdredacteur Ilse Beyers en journalist Stefan Voet. Aanleiding is een artikel in *Dag Allemaal* van 21 mei 2013 met als titel: "Het stille gevecht van Rob Vanoudenhoven". (...)

DE FEITEN

Klager is een bekende radio- en televisiepersoonlijkheid, die zowel op VRT als op VTM verscheidene programma's heeft gepresenteerd of eraan heeft meegewerkt. Op 13 mei 2013 wordt hij gecontacteerd door journalist Stefan Voet, die hem om een interview vraagt over zijn huwelijks- en gezondheidsproblemen. Klager bevestigt in dat telefoongesprek dat hij kampt met een burnout, maar geeft eveneens te kennen dat hij hierover geen interview wil geven. Op 16 mei deelt advocaat Marx in een fax en een mail aan *Dag Allemaal* mee dat klager "onder geen enkel beding wenst dat er bericht wordt over zijn privéleven en dat hij hieromtrent ook geen interview wenst te geven". In het nummer van 21 mei 2013 publiceert *Dag Allemaal* een uitgebreid artikel over de psychische problemen van klager. Dat artikel wordt op de voorpagina van het magazine aangekondigd met een coverfoto van klager en de titel 'Rob Vanoudenhoven vecht tegen psychische problemen'.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert aan dat hij op 13 mei 2013 is opgebeld door journalist Stefan Voet, die hem wou interviewen over zijn huwelijks- en gezondheidsproblemen. Klager heeft daarop ontkend dat hij huwelijksproblemen heeft. Voorts heeft klager off the record bevestigd dat hij kampte met een burnout, maar voegde er meteen aan toe dat hij nog niet klaar was om daarover te praten en dat hij niet wilde dat daarover bericht werd. Omdat klager vreesde dat *Dag Allemaal* zich niet aan die afspraak zou houden, heeft hij contact opgenomen met zijn advocaat. Die heeft op 16 mei om 16.52 uur een fax gestuurd naar de redactie, en om 18.15 uur een mail, waarin hij bevestigde dat klager niet wenste dat er bericht werd over zijn privéleven. Op die fax en die mail is geen antwoord gekomen van *Dag Allemaal*. In het daaropvolgende nummer is daarentegen een groot coververhaal gepubliceerd over klager. Daarin wordt uitgebreid ingegaan op zijn gezondheidstoestand, met onder meer oudere citaten van hemzelf en getuigenissen van andere mensen die psychische problemen hebben gehad. Klager voert aan dat hij voordien slechts zeer uitzonderlijk met privéaangelegenheden naar buiten is gekomen, zoals met een interview over zijn dochter dat hij in juni 2012 gegeven heeft met de bedoeling om een VZW te steunen die het opneemt voor mensen met een beperking. Hij tilt dan ook zwaar aan het artikel, dat hem persoonlijk, in zijn omgeving en ook professioneel, veel problemen heeft bezorgd. Door klager prominent op de cover te plaatsen boven een citaat wordt bovendien de indruk gewekt dat hij zelf het weekblad uitgebreid te woord heeft gestaan, wat niet overeenstemt met de werkelijkheid. Klager vindt het artikel daarom een zware inbreuk op zijn privéleven en zijn menselijke waardigheid. Het blad heeft tegen zijn wil in uitgebreid bericht over zijn gezondheid, en heeft dat op onrespectvolle wijze gedaan, met uitdrukkingen zoals 'zijn demonen' en 'de door psychische problemen verteerde televisiemaker'.

Dag Allemaal betoogt dat klager in het telefoongesprek van 13 mei mogelijke huwelijksproblemen heeft ontkend en ook duidelijk heeft gemaakt dat hij niet wou dat erover werd bericht. Toen het over zijn gezondheidstoestand ging, heeft klager bevestigd dat hij een burnout heeft gehad en zei hij dat hij niet klaar was om daarover een interview te geven. De journalist heeft daaruit

opgemaakt dat klager er geen moeite mee had dat er wel een artikel kon verschijnen over zijn gezondheid. *Dag Allemaal* heeft zich dan ook aan de afspraak gehouden en heeft consequent niet bericht over het huwelijk van klager. Het magazine heeft alleen diens gezondheid besproken in een artikel waarin oudere citaten van klager werden verwerkt, die overigens in de tijd gesitueerd werden, en met uitspraken van andere getuigen en een deskundige. De problematiek van burnout is in het artikel behandeld op een menselijke en respectvolle manier. De mail die de advocaat van klager in de avond van 16 mei heeft gestuurd, heeft de journalist pas bereikt de dag nadien om 10.30 uur. Op dat ogenblik was het onmogelijk om het nummer en de cover van het weekblad, dat diezelfde avond in druk ging, nog fundamenteel aan te passen. Het was misschien correcter geweest om die mail te beantwoorden, maar dat dit niet is gebeurd kan moeilijk als een beroepsethische fout worden aangemerkt. (...)

BESLISSING

Partijen zijn het niet eens over wat er in het telefoongesprek van 13 mei 2013 exact werd afgesproken. Enerzijds heeft klager eventuele huwelijksproblemen ontkend en gevraagd dat er niet zou over worden bericht. *Dag Allemaal* heeft dat ook niet gedaan. Anderzijds voert klager aan dat hij erkende een burnout te hebben gehad, maar dat hij ook duidelijk aangaf niet te willen dat er over zijn gezondheid zou worden geschreven, terwijl *Dag Allemaal* beweert dat klager enkel heeft gezegd nog niet klaar te zijn voor een interview hierover. *Dag Allemaal* heeft daaruit afgeleid dat klager mogelijk geen bezwaar zou hebben tegen een eigen artikel en heeft dan ook een artikel gepubliceerd.

Wat er ook van zij, enkele dagen na het telefoongesprek heeft de advocaat van klager een fax en een mail gestuurd naar *Dag Allemaal*, waarin hij zonder veel interpretatiemogelijkheid meedeelde dat klager "onder geen enkel beding wenst dat er bericht wordt over zijn privéleven". De fax is verstuurd op 16 mei om 16.52 uur, en de mail om 18.15 uur, zodat er nog tijd bleef om in te grijpen. Dat de inhoud van de mail de journalist pas de dag nadien om 10.30 uur heeft bereikt, kan klager niet worden aangerekend. Vast staat dat noch de redactie, noch de journalist, op de fax en de mail heeft gereageerd, zodat klager ervan kon uitgaan dat zij kennis hadden gekregen van de inhoud en er geen bezwaar tegen hadden.

Artikel 21 van de journalistieke Code bepaalt: '(...) *gemaakte afspraken moeten worden nageleefd (...)*'. Voor zover de afspraken tijdens het telefoongesprek van 13 mei onduidelijk waren, werd er duidelijkheid verschaft door de fax en de mail van de advocaat van klager van 16 mei, fax en mail die door *Dag Allemaal* niet werden tegengesproken. *Dag Allemaal* had zich er dan ook moeten aan houden, gelet op de privacygevoelige aard van de informatie, die betrekking heeft op de gezondheid van klager.

Ook het feit dat klager zich in het verleden enkele keren over privéaangelegenheden heeft uitgelaten, kon in deze context geen reden zijn om zijn uitdrukkelijke vraag te negeren, ook rekening gehouden met het feit dat klager reeds tijdens het telefoongesprek met de journalist had aangegeven er "nog niet klaar" voor te zijn. Het artikel in *Dag Allemaal* maakt dan ook een inbreuk uit op het privéleven en de menselijke waardigheid van klager (artikelen 23 en 24 van de Code).

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel: de klacht is gegrond.

Brussel, 9 januari 2014

Mens achter het nieuws

Streptokokken-invasie kostte Krista Bracke haar beide onderbenen

Jan Backx

De helse nachtmerries van Jeroen Bosch zijn nog steeds actueel. VRT-confrater Krista Bracke (45) getuigt erover in haar aangrijpend boek *Mijn leven op stelten*. Precies vijf jaar geleden leek ze samen met haar zoontjes een banaal griepje door te maken. Maar door een fout in haar immuunsysteem ontketenden oprukkende streptokokken in haar lichaam Wereldoorlog Drie.

Krista zonk plots weg in een maandenlange coma. De zware medicatie die haar vitale functies moest vrijwaren, had een vreselijk bijverschijnsel: de doorbloeding van de ledematen stakte. Toen ze uiteindelijk niet begrijpend en geïmmobiliseerd door intubatie en allerlei sondes ontwaakte, werd ze geconfronteerd met voeten die wel verbrand leken. Haar onderbenen werden geamputeerd en er moest ook een hap weg uit haar rechterhand.

Het was in september 1968 toch zo mooi begonnen. Als enig kind van een bloemistenechtpaar uit Beervelde, was ze heel contactvaardig. Later ging ze Germaanse studeren in Gent. Krista: "Ik was als hummeltje al betoverd door radio, geen wonder dat ik als tiener mee timmerde aan vrije radio's. En in mijn laatste universiteitsjaar lokte een advertentie van Studio Brussel me naar de Reyerslaan."

Ze slaagde in de auditie en mocht meteen verkeersberichten en kleine weetjes de ether insturen. Het balletje rolde verder naar recensies over Duitse literatuur en ze begon ook reisprogramma's te maken voor *Gewoonweg*, *Lopend vuur* en *Buitenlandse zaken*.

Krista Bracke: "Ik schopte het tot producer van *Mezzo* en was onder meer te horen in *Belmondo*. Vlak nadat ik een radiobabbel had gemaakt met Luk De Vos van Gorki, kreeg ik op 30 januari 2009 mijn mokerslag. Mijn leven werd gered door een wonderbaarlijke keten van gebeurtenissen. Mijn moeder was op bezoek, en omdat ik er zo belabberd uitzag vond ze dat de huisarts dringend opnieuw moest langskomen. De vrouw van de huisarts stuurde haar man, die op ronde was, meteen naar me toe. 'Uitdroging, u moet snel naar de kliniek', was zijn diagnose. In die kliniek schatte een oudere internist de ernst van de situatie goed in. Hij stuurde me - alweer per ambulance - ijlings door naar zijn dochter,

longarts en intensivist in een groot ziekenhuis. Voor mij ging toen het licht uit. Maandenlang is er medisch gevochten voor me. En nee, ik droomde helemaal niet zoet. Telkens opnieuw had ik de meest akelige, kwellende nachtmerries. Eén mens heeft toen moreel alles op zijn schouders moeten torsen: mijn ongelooflijk kranige en lieve echtgenoot Koen."

Krista en Koen hadden mekaar vaag leren kennen op het werk. De vonk sloeg over toen ze elkaar tijdens een rondje tango dansen letterlijk tegen het lijf liepen. Krista: "Koen heeft me nooit losgelaten en heeft schitterend voor onze zoontjes, die toen 3,5 en anderhalf jaar oud waren, gezorgd. Hij gidste me door het ontwakingsproces en legde aan de

jongetjes uit waarom hun mama aan al die buisjes en darmpjes vastzat."

Krista beseft dat ze levenslang vastzit aan medicatie om haar immuniteitsstoornis in bedwang te houden. Plannen op lange termijn doe ze daarom niet. "Ik voel me nog kwetsbaar en snel vermoeid", zegt ze. Waarom ze dan dat boek heeft geschreven? "Precies om het verhaal veilig te stellen voor mijn zoontjes. Je weet maar nooit wat er nog komt."

Ze legt het allemaal rustig pratend uit.

Een rijzige dame, van wie vooral de ogen je niet loslaten. Ik wou haar gerust thuis opzoeken, ergens in een nieuwbouwwijk van Gentbrugge. Maar nee hoor, Krista maalde niet om een verplaatsing. Zo werd het dan toch een etablissement in haar buurt. En ja, daar was ze met de fiets naartoe gekomen. Zo'n logge kinderbakfiets dan wel.

"Handig hoor", zegt Krista als ze fluks bukt om het logge kettingslot los te maken. Bij wijze van afscheid til ik de kolos in de juiste rijrichting. Maar zelf zegt ze: "Blijf niet kijken naar wat verloren is, wel naar wat je nog kunt en wéér kunt. Dát kan je intens blij maken!"

***Mijn leven op stelten* is een uitgave van Van Halewyck en ligt vanaf 1 februari in de boekhandel.**

Krista Bracke is ook te volgen via Facebook: <https://www.facebook.com/mijnlevenopstelten>

Onder embargo

Beeldjournalisten die lid zijn van de VVJ /VVB, krijgen zoals vorig jaar een gepersonaliseerd lintje in de bus, waaraan ze hun officiële perskaart kunnen ophangen. Daarmee kunnen ze zich makkelijker legitimeren als beroepsjournalist.

“Tijdens ons werk worden we meer en meer gehinderd door alle mogelijke mensen met een gsm, foto toestel of videocamera in de hand, die zich geroepen voelen om ook beelden te maken”, aldus VVB-voorzitter **Lieven Van Assche** in zijn begeleidende brief. “Dit lintje moet ordediensten of politieke instanties weer toelaten beter het onderscheid te maken tussen professionele beeldjournalisten en anderen.”

Enkele weken geleden, bij een protestactie in Brussel tegen het militaire beleid van Europa, werd nog een verslaggever van **DeWereldMorgen** gearresteerd. Samen met een tachtigtal actievoerders bracht hij zowat tien uur door in een cel. Ook de VVJ probeerde de Brusselse politie nog op andere gedachten te brengen. Niet dat een officiële perskaart volstrekte immuniteit geeft, maar ze kan wel degelijk van pas komen in zo'n geval...

Het Nieuwsblad heeft afscheid genomen van **François Colin**, 36 jaar lang voetbaljournalist bij de krant. Onder meer oud-Anderlecht-manager Michel Verschueren kwam hem uitwuiwen.

Volgens nationaal voetbalcoach **Marc Wilmots** is de grootste bedreiging voor succes van de Rode Duivels op het komende WK overigens niet het Braziliaanse klimaat, noch zelfs de tegenstand in de eerste kwalificatieronde. Maar wel de pers.

Wilmots in de Corelio-kranten: “Het gevaar is dat de media onderling gaan ruzie maken. Misschien wil een of andere journalist wel de held van het WK worden? Als jullie ruzie maken, is dat een extra belasting voor ons. Maar ik heb de spelers al verwittigd, hoor.”

Ook weinig gerust in de pers is advocaat **Thierry Moureau**, raadsman van Michelle Martin, de ex-vrouw van Marc Dutroux. Volgens Moureau hebben sommige journalisten heel doelgericht een retraite van Martin in een Italiaans evangelisch tentenkamp gesaboteerd. “Bepaalde journalisten boden me zelfs geld om informatie te lekken. De debielen!”

Ex-VRT-radiojournalist **Jan De Bruyne** is overleden, 74 jaar oud. Hij werkte vier decennia voor de openbare omroep, waarvan een tijdje als hoofdredacteur van Radio 2 West-Vlaanderen.

Jan Callebaut, befaamd marktonderzoeker en media-adviseur, ziet de toekomst van de gedrukte nieuwsmedia somber in. In *Knack* geeft hij te kennen dat adverteerders zich almaar meer uit print zullen terugtrekken, omdat ze steeds meer belang hechten aan de kwaliteit dan aan de kwantiteit van de aandacht die ze krijgen. En op dat vlak scoren persoonlijke boodschappen via digitale dragers nu eenmaal veel beter.

Callebaut ziet de oplages van kranten en magazines alleen maar dalen in de toekomst. Toch ziet hij een remedie: het **verhogen van de prijs**. “Een kwaliteitskrant op tienduizend exemplaren moet kunnen, als de koper bereid is er vijf euro voor te betalen.”

Callebaut werkt momenteel als **politiek adviseur** voor zowel CD&V-kopstuk Kris Peeters als de VRT. Net nu blijkt dat Peeters de voorbije twee jaar opvallend veel aan bod kwam in (amusements)programma's op de openbare omroep. Het leverde Callebaut het label 'Vlaamse Berlusconi' op vanwege Open VLD. En sp.a-voorzitter Bruno Tobback stelde de vraag of ook de VRT zich niet eens moet bezinnen over haar ethiek.

De VRT zelf maakt intussen, net zoals VTM, van de zes weken voor de verkiezingen van 25 mei de klassieke **sperperiode**, tijdens dewelke politici niet langer aan bod komen in entertainmentprogramma's. Ook in de nieuwsprogramma's wordt de grootst mogelijke neutraliteit nagestreefd. Zender Vier doet niet mee. “Wij hebben geen nieuwsdienst en onze programma's staan volledig los van de verkiezingen”, zegt woordvoerder Kristof Demasure in *Het Nieuwsblad*.

Binnen de Mediacademie voor de printmedia serveert de **Persacademie**, die zich vooral op de vakpers richt, traditioneel een eigen en sterk aanbod van opleidingen. Ondanks de focus op vakpersprofessionals, zijn de opleidingen open voor iedereen - ook journalisten - die voor een Vlaams gedrukt medium werken.

Dit jaar biedt de Persacademie 21 vernieuwde workshops aan. Alle info en inschrijvingen op www.persacademie.be. Snel zijn is de boodschap, want om interactiviteit mogelijk te maken is het aantal deelnemers per workshop beperkt tot vijftien.

Op 17 februari vindt in Brussel de derde **Staten-generaal van de Media** plaats. Vlaams minister van Media Ingrid Lieten (sp.a) heeft de touwtjes in handen. Er wordt ingezoomd op vier thema's: talentmanagement, de digitale (r)evolutie,

de convergentie in de audiovisuele media en het nieuwe radiolandschap.

En nog voor de agenda's: van vrijdag 9 tot zondag 11 mei vindt in Brussel de vierde Europese **Dataharvest Conference** plaats. De conferentie wil onderzoeksjournalisten en datadeskundigen bijeen brengen om van elkaar te leren en elkaar te inspireren. Organisator Journalismfund.eu nodigt geïnteresseerden uit zich in te schrijven op www.dataharvest.eu.

Op 1 maart gaat **Mediahuis** van start met zijn vernieuwde jobadvertentie-aanbod. Dat wordt een bundeling van de jobkanalen van Corelio en Concentra. “Samen vormen we het krachtigste advertentiekanaal op de Vlaamse markt, in print en online”, aldus een mededeling van Mediahuis.

VRT-hoofdredacteur **Björn Soenens** vertrouwt intussen op Facebook en Twitter voor het recruterende van vers bloed voor *Het Journaal*. “Wervingsexamens zijn niet meer van deze tijd”, aldus Soenens. “Voor het vinden van journalistiek talent maken diploma of leeftijd niets uit.”

VTM is **Ezra Eeman** (36) kwijt gespeeld aan communicatiebureau RCA Group. Eeman in *De Morgen*: “Ik merkte dat het steeds moeilijker wordt om journalistiek van langere adem te bedrijven.” En: “Liever nu springen dan over vijf jaar merken dat het te laat is voor een carrièreswitch.”

Dokter **Luc Beaucourt** is door VTM Nieuws dan weer binnengehaald als medisch adviseur. Beaucourt zal wel ook op andere zenders nog uitleg kunnen geven, maar hoofdredacteur Nicholas Lataire rekent er toch op dat hij eerst beschikbaar is voor VTM.

Nog in de medische sfeer is **Roularta** nu de enige eigenaar geworden van *Artsenkrant*. Het kocht daarvoor de 50% procent aandelen van uitgever ActuaMedica op die nog in handen waren van het Britse UBM.

Sanoma dan weer stort zich op de kledijsector. Het richtte La Maison Victor op, een media-omgeving voor de doe-het-zelfgeneratie die almaar meer zelf haar kledij maakt. Samen met een onlineplatform wordt een nieuw magazine rond het thema gelanceerd.

Bernard Marchant, ceo van krantenuitgever Rossel, heeft in *L'Echo* in zijn kaarten laten kijken. Volgens hem lezen veel mensen *Le Soir* enkel nog in het weekend op papier, en tijdens de week digitaal. Marchant: “Misschien is dat op termijn dus wel het model waar we naartoe moeten.”

A middle-aged man with short brown hair, wearing a dark grey suit, a light blue shirt, and a blue and white striped tie, stands in a library. He is holding an open book in his hands. The background is filled with bookshelves containing various books. A blue text box is overlaid on the right side of the image.

Het moet
niet altijd
Rik Torfs
zijn ...

Zoek eens op

www.expertendatabank.be